

Кам'янець–Подільський національний університет імені Івана Огієнка
педагогічний факультет
Кафедра теорії та методик початкової освіти

Кваліфікаційна робота

на тему:

**«ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДІЯЛЬНІСНОГО НАВЧАННЯ НА
УРОКАХ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»**

Виконала:

студентка II курсу групи РО1-М23
Спеціальності 013 Початкова освіта

Токарь Ангеліна

Керівник:

кандидат педагогічних наук, старший
викладач кафедри педагогіки та
менеджменту освіти

Дутко О.М.

Рецензент:

кандидат педагогічних наук, доцент

Пукас І. Л.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДІЯЛЬНІСНОГО НАВЧАННЯ.....	6
1.1 Історичний розвиток та концепції діяльнісного навчання.....	6
1.2 Основні принципи та методи діяльнісного навчання.....	10
1.3 Особливості застосування діяльнісного навчання в початковій школі.....	17
1.4 Констатувальне дослідження застосування технологій діяльнісного навчання на уроках «Я досліджую світ».....	22
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДІЯЛЬНІСНОГО НАВЧАННЯ НА УРОКАХ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ».....	33
2.1 Особливості застосування технологій діяльнісного навчання на уроках «Я досліджую світ»	33
2.2 Конструювання і проведення уроків «Я досліджую світ» на основі діяльнісного підходу	38
2.3 Методичні рекомендації щодо застосування технологій діяльнісного навчання на уроках «Я досліджую світ» в освітньому процесі початкової школи.....	43
ВИСНОВКИ.....	51
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	57
ДОДАТКИ.....	63

ВСТУП

В умовах сучасної освітньої реальності та стрімкого розвитку інформаційних технологій, використання технологій діяльнісного навчання на уроках «Я досліджую світ» набуває особливого значення. Одним із ключових аспектів управління навчальним процесом. Це завдання потребує вдумливого аналізу та наукової експертизи, оскільки впровадження нових підходів може мати значний вплив на якість освіти та результативність навчання. Отже, глибоке та систематичне наукове опрацювання сутності, принципів та методів використання технологій діяльнісного навчання на уроках «Я досліджую світ» є невід'ємною частиною розвитку сучасної педагогічної практики.

Проблему застосування технологій діяльнісного навчання на уроках «Я досліджую світ» досліджували такі науковці, як Джон Дьюї, Жан П'єр Дідеро, Марія Монтессорі, Девід Коллінз, Лях Тетяна Леонідівна, Кузьміна Наталія Олександрівна, Зубалій Марія Вікторівна та інші вчені, які внесли значний вклад у розвиток методології та практики діяльнісного навчання. Для написання магістерської роботи також використано чинну нормативно-правову базу в галузі освіти, аналітичні та статистичні дані, що стосуються процесу навчання та впровадження нових педагогічних підходів, а також інформаційні ресурси педагогічних баз даних та інтернет-порталів з педагогічною тематикою.

Незважаючи на широке дослідження та публікації щодо застосування технологій діяльнісного навчання на уроках «Я досліджую світ», можна відзначити, що тема магістерської роботи не знайшла повного відображення в педагогічній науці. Це особливо стосується аспектів, які включають у себе визначення сутності та цілей технологій діяльнісного навчання, а також розгляд практичних викликів та можливостей їх впровадження в навчальний процес. Тому велика необхідність у подальшому науковому дослідженні даної тематики, яке може сприяти розвитку педагогічної практики та покращенню якості освіти.

Метою кваліфікаційної роботи – теоретично обґрунтувати використання технологій діяльнісного навчання на уроках «Я досліджую світ» та розробки методичні рекомендацій щодо ефективного впровадження цих методик у педагогічну практику.

Поставлені завдання включають у себе наступне:

1. обґрунтувати сутність та основні принципи технологій діяльнісного навчання;
2. аналіз педагогічного досвіду та практик використання технологій діяльнісного навчання;
3. окреслити педагогічні умови застосування технологій діяльнісного навчання на уроках «Я досліджую світ»;
4. розробити методичні рекомендації щодо застосування технологій діяльнісного навчання на уроках «Я досліджую світ» в освітньому процесі початкової школи.

Об'єктом дослідження є процес впровадження технологій діяльнісного навчання на уроках «Я досліджую світ».

Предмет дослідження – особливості конструювання та впровадження технологій діяльнісного навчання на уроках «Я досліджую світ».

Методи дослідження- у процесі констатувального дослідження для досягнення поставленої мети та вирішення завдань використовувалися такі методи:

1. Теоретичні методи:
 - аналіз педагогічної, психологічної та методичної літератури;
 - систематизація та узагальнення існуючих даних щодо технологій діяльнісного навчання.
2. Емпіричні методи:
 - анкетування учнів молодших класів;
 - анкетування вчителів початкових класів.

Практичне значення результатів дослідження - результати проведеного дослідження мають важливе практичне значення для вдосконалення процесу навчання молодших школярів на уроках «Я досліджую світ». Зокрема:

1. Розроблені рекомендації щодо впровадження технологій діяльнісного навчання можуть бути використані вчителями початкових класів для підвищення ефективності уроків «Я досліджую світ».

2. Аналіз труднощів з якими стикаються педагоги під час реалізації діяльнісного підходу дає змогу планувати професійні тренінги та методичну підтримку.

3. Отримані результати анкетування дозволяють враховувати потреби та запити учнів для розробки нових методичних матеріалів і завдань.

4. Використання розроблених рекомендацій сприятиме формуванню у школярів ключових компетентностей.

5. Підвищення зацікавленості в навчанні через активне залучення учнів у процес навчання допоможе створити позитивну мотивацію до навчання та розвивати самостійність.

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження висвітлено під час доповідей та виступів на науково-практичних конференціях та обговорено на засіданнях кафедри теорії та методик початкової освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (2023-2024 рр.).

Публікації. Результати дослідження відображено у статті: «Особливості реалізації діяльнісного підходу на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ»» (2024 р.).

Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДІЯЛЬНІСНОГО НАВЧАННЯ

1.1 Історичний розвиток та концепції діяльнісного навчання

Діяльнісне навчання набуло особливого значення в контексті розвитку сучасних освітніх систем завдяки своїй здатності адаптуватися до змін і вимог суспільства. В умовах стрімкого прогресу науки і технологій, традиційні підходи, що ґрунтуються на пасивному засвоєнні інформації почали втрачати свою ефективність. Сучасна школа все більше спрямована на те, щоб навчити учнів не лише отримувати нові знання але й вміти застосовувати їх на практиці в різних життєвих ситуаціях. У цьому сенсі діяльнісний підхід є найбільш релевантним інструментом який дозволяє формувати в учнів не тільки інтелектуальні але й практичні навички [10, 22].

Діяльнісне навчання як педагогічний підхід не виникло миттєво, а пройшло тривалий шлях еволюції поступово вбираючи в себе ідеї різних епох і культур. Спершу діяльнісні методи пізнання проявлялися у філософських дискусіях, а згодом набули систематизованої форми [32, 17].

Упродовж століть підходи до навчання змінювались відповідно до розвитку суспільства та його потреб. Від античних ідей активної участі учнів у процесі пізнання до концепцій XX століття спрямованих на інтеграцію теоретичних знань із практичною діяльністю. Особливо важливим моментом стало переосмислення ролі вчителя та учня [32, 56].

Якщо в традиційній системі освіти основна увага приділялася передачі знань від вчителя до учня, то діяльнісний підхід змінив цей вектор. Тут учень розглядається як активний суб'єкт який здатний самостійно відкривати нові знання, а вчитель виступає радше як наставник який лише спрямовує учнів і створює умови для їхнього активного навчання. Принципи діяльнісного навчання, зокрема акцент на практичну діяльність, активно впливають на сучасні освітні програми. Це особливо помітно в інтегрованих курсах, таких як «Я досліджую світ» де діяльнісний підхід є основою для структурування процесу навчання. Тут учні не просто отримують інформацію, але й активно

ВИСНОВКИ

Технології діяльнісного навчання є важливим інструментом у побудові сучасної освітньої практики особливо у початковій школі де вони сприяють активному залученню учнів до навчального процесу. Зокрема їх ефективність проявляється на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ». Використання цих технологій дозволяє створити навчальне середовище яке стимулює розвиток критичного мислення, пізнавальної активності та практичних навичок. У результаті проведеного дослідження вдалося визначити ключові аспекти та рекомендації щодо успішного впровадження діяльнісного підходу на уроках та зробити такі висновки:

1. Діяльнісне навчання має глибокі корені в педагогічній теорії та практиці. Його розвиток відбувався через ідеї видатних педагогів та науковців, таких як Л.С. Виготський, Дж. Дьюї, Жан-П'єр Дідеро, Марія Монтесорі, Девід Коллінз та інші. Ці вчені вбачали в діяльнісному навчанні не просто процес передачі знань, а інструмент для розвитку самостійного мислення, творчих здібностей та особистісного зростання учня. Зокрема Дж. Дьюї підкреслював важливість навчання через досвід та активну діяльність тоді як Марія Монтесорі акцентувала увагу на самостійності учнів та їхній здатності до самонавчання в організованому середовищі. Серед сучасних українських дослідників цієї теми варто відзначити Лях Тетяну Леонідівну, Кузьміну Наталію Олександрівну та Зубалій Марію Вікторівну, які внесли значний вклад у розвиток та впровадження технологій діяльнісного навчання в освітній процес. Їхні роботи сприяють вдосконаленню методик навчання у початковій школі, зокрема у курсі «Я досліджую світ», шляхом використання інноваційних підходів, які орієнтуються на активну роль учня в освітньому процесі. Значний вплив на розвиток діяльнісного навчання мають сучасні інформаційні технології, що дозволяють інтегрувати цифрові інструменти у навчальний процес. Наприклад, використання інтерактивних платформ, таких як Google Classroom, ClassDojo та Padlet, створює умови для активної участі учнів у

навчальних проєктах, сприяє кращому засвоєнню матеріалу та формуванню навичок співпраці.

Крім того, діяльнісне навчання включає в себе розвиток проєктної діяльності, яка допомагає учням застосовувати здобуті знання на практиці, вирішувати реальні завдання та формувати міждисциплінарні компетентності. В умовах реформування освітньої системи України такі підходи сприяють реалізації концепції Нової української школи, яка акцентує увагу на дитиноцентризмі та розвитку ключових компетентностей, визначених Європейським Союзом.

2. Діяльнісне навчання базується на таких принципах як активність учня, особистісно орієнтоване навчання, інтерактивність, проблемність, рефлексія та практична спрямованість. Методи, що використовуються в межах діяльнісного підходу включають проєктне навчання, проблемні завдання, рольові ігри, групові форми роботи та кейс-методи. Ці методи сприяють залученню учнів до активної участі у процесі навчання, допомагають їм вирішувати реальні проблеми та приймати рішення в процесі навчальної діяльності. Практика показує, що такі методи створюють сприятливе середовище для розвитку навичок творчого мислення, комунікації, співробітництва та критичної оцінки отриманої інформації. До того ж, діяльнісне навчання стимулює інтерес до вивчення нового матеріалу, оскільки воно пов'язує теоретичні знання з реальними життєвими ситуаціями. Це дозволяє учням усвідомити значущість отриманих знань і їхнє застосування у реальному житті. Крім того, інтеграція різноманітних технологій і цифрових інструментів у діяльнісне навчання відкриває нові можливості для персоналізації навчального процесу, підвищує доступність навчання і дає учням змогу працювати в індивідуальному темпі. Це дозволяє не тільки створювати інноваційні освітні продукти, а й розвивати ключові компетенції, необхідні для успіху в майбутньому.

3. Діяльнісне навчання особливо ефективне для молодших школярів, оскільки воно враховує вікові та психологічні особливості дітей. У початкових класах діти природно схильні до гри, експериментування та дослідження, що

відповідає основам діяльнісного підходу. Важливим аспектом є можливість впровадження навчання через гру, що сприяє розвитку уяви, моторики та соціальних навичок, а також дозволяє дітям освоювати нові концепції в ненав'язливій, захоплюючій формі. Крім того, ігрові елементи допомагають знизити стрес, який може виникати в процесі навчання, та створюють атмосферу співробітництва і взаємоповаги серед учнів. Особливу увагу слід звернути на індивідуальні потреби кожного учня, оскільки цей підхід дозволяє адаптувати навчальний процес до їхніх можливостей і темпу навчання. Це дає змогу не тільки врахувати рівень знань і навичок учнів, але й стимулювати розвиток їхніх сильних сторін. Важливим є те, що діяльнісне навчання заохочує дітей до самостійної діяльності, розвиваючи їхню впевненість у власних силах. Зокрема, в контексті предмету «Я досліджую світ» це дозволяє дітям самостійно відкривати для себе нові знання через дослідження, спостереження та експеримент, формуючи у них навички критичного мислення, уміння аналізувати та робити висновки. Завдяки застосуванню діяльнісного підходу, учні також здобувають важливі соціальні навички, навчаючись працювати в групах, висловлювати власну думку та враховувати думки інших. Такий підхід дозволяє створити сприятливі умови для розвитку в учнів не тільки академічних знань, але й емоційного інтелекту, що є важливим аспектом їхнього загального розвитку.

4. Ефективне застосування технологій діяльнісного навчання потребує створення певних педагогічних умов. Однією з ключових умов є наявність сприятливого освітнього середовища яке стимулює інтерес учнів до пізнання та створює мотивацію для самостійної діяльності. Педагог має виступати не лише як носій знань але й як фасилітатор який спрямовує і підтримує учня в процесі навчання. Важливим елементом є організація роботи у групах яка дозволяє учням обмінюватися ідеями, співпрацювати та разом вирішувати навчальні завдання. Крім того, ефективність впровадження діяльнісного навчання

залежить від рівня підготовки вчителя який повинен бути гнучким, інноваційним і здатним використовувати сучасні педагогічні технології.

5. Уроки «Я досліджую світ» на основі діяльнісного підходу повинні бути ретельно сплановані, щоб забезпечити активне залучення учнів до навчальної діяльності. Процес навчання має починатися з проблемного запитання або ситуації, яке спонукатиме учнів до активного пошуку відповіді. Це питання повинно бути відкритим, спрямованим на зацікавлення учнів і провокувати їх до самостійних досліджень, аналізу та формулювання гіпотез. Такі завдання стимулюють дітей до розв'язання реальних проблем, що має прямий зв'язок з їхнім життям, і допомагають їм усвідомити важливість отриманих знань. Конструювання таких уроків повинно передбачати етапи: постановка проблеми, планування діяльності, дослідження та експериментування, аналіз результатів і рефлексія. На етапі постановки проблеми важливо сформулювати запитання так, щоб воно викликало інтерес і стимулювало до пошуку відповідей, дозволяючи учням усвідомити практичне значення навчання. Під час етапу планування діяльності учні мають змогу обирати способи розв'язання проблеми, що сприяє розвитку їхньої ініціативи та самостійності. Дослідження та експериментування надають учням можливість застосовувати теоретичні знання на практиці, виконувати експерименти, спостерігати та робити висновки. Це важлива частина, оскільки допомагає засвоїти матеріал через власний досвід. Після проведення експерименту учні повинні проаналізувати отримані результати, порівняти їх з висунутими гіпотезами і зробити висновки. Важливою частиною уроку є рефлексія, під час якої учні обговорюють свої відкриття та висновки. Це дає змогу дітям оцінити процес свого навчання, визначити, що вони зрозуміли, а що потребує додаткового осмислення, а також зрозуміти важливість самоконтролю і оцінки своїх дій. Рефлексія також сприяє розвитку комунікативних навичок, адже учні навчаються формулювати та аргументувати свої думки, вислуховувати та поважати думки однокласників. Така структура уроків дозволяє не лише передавати нові знання, але й

розвивати у дітей навички самостійного навчання, критичного мислення і співпраці з однокласниками. Вона створює умови для розвитку когнітивних та соціальних навичок, дає учням можливість самостійно знаходити відповіді на питання, працювати в групах, аналізувати ситуації, а також адаптуватися до різноманітних умов навчальної діяльності.

6. У рамках дослідження було розроблено низку методичних рекомендацій для вчителів які впроваджують технології діяльнісного навчання. По-перше, вчителю слід підготувати навчальний матеріал так, щоб він був практично орієнтованим та містив елементи які сприятимуть залученню учнів до активної роботи. По-друге, необхідно створювати умови для самостійного пошуку учнями відповідей на питання через експериментування та спостереження. Крім того, слід застосовувати різні форми роботи такі як робота в парах, групах або індивідуальна діяльність, що сприяє розвитку комунікативних навичок та навичок роботи в команді. Використання ігрових та інтерактивних методів допоможе зробити процес навчання більш цікавим і захоплюючим для дітей.

7. Отже, на основі проведеного дослідження можна зробити висновок, що технології діяльнісного навчання є важливим інструментом у розвитку сучасної освіти. Вони сприяють формуванню у дітей початкових класів таких навичок, як критичне мислення, самостійність, комунікація та здатність до співпраці. Завдяки активному залученню учнів до навчального процесу, діяльнісний підхід допомагає дітям краще засвоювати матеріал через практичні дослідження, експерименти та групові проєкти, що дозволяє зробити навчання більш інтерактивним і цікавим. Застосування діяльнісного підходу на уроках «Я досліджую світ» дозволяє не лише засвоювати знання, але й формувати життєві компетентності, необхідні для успішної адаптації в суспільстві. Це включає в себе розвиток навичок самостійного прийняття рішень, вирішення проблем, а також ефективної комунікації у різних ситуаціях. Впровадження таких технологій вимагає від учителів високої професійної підготовки та

готовності до постійного вдосконалення. Вони повинні бути здатні створювати підтримуюче навчальне середовище, яке сприятиме розвитку потенціалу кожного учня, враховуючи його індивідуальні потреби та інтереси. Оскільки діяльнісний підхід передбачає гнучкість і адаптивність, вчителі повинні постійно оновлювати свої знання та методи роботи, щоб забезпечити ефективне використання цього підходу в освітньому процесі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Азарова Н. В. Інноваційні методи навчання у сучасній освіті: підручник. Київ : Либідь, 2021. 250 с.
2. Андрійчук О. І. Діяльнісний підхід у навчанні природничих дисциплін: навчальний посібник. Київ : Освіта України, 2021. 198 с.
3. Бондаренко О. В. Діяльнісне навчання в початковій школі: монографія. Київ : Педагогічна думка, 2014. 300 с.
4. Бондаренко О. В. Дослідження впливу інтерактивних методів навчання на успішність учнів. *Вісник педагогічних наук*. 2020. № 1. С. 5-10.
5. Бондарчук Н. В. Інноваційні методи навчання у початковій школі: підручник. Харків : ХНПУ, 2018. 175 с.
6. Березенко М. Г. Проєктне навчання у початковій школі: теорія і практика: навчальний посібник. Харків : Видавництво «Освіта», 2020. 180 с.
7. Василенко Т. І. Інтегроване навчання у початковій школі: підручник. Львів : Світ, 2019. 240 с.
8. Веремейчук О. В. Проєктна діяльність у початковій школі: методичні рекомендації. Київ : Педагогічна думка, 2019. 120 с.
9. Гаврилюк П. В. Активне навчання у початковій школі: методичні рекомендації. Чернівці: Чернівецький університет, 2022. 220 с.
10. Гнатюк О. М. Інноваційні освітні технології: навчальний посібник. Київ : Генеза, 2023. 200 с.
11. Грибан В. В. Діяльнісне навчання у початковій школі: інноваційні підходи та практичні рішення: монографія. Київ : Наукова думка, 2018. 278 с.
12. Грищенко І. О. Використання діяльнісного підходу в навчанні молодших школярів. *Педагогіка і психологія*. 2019. № 2. С. 45-50.
13. Гуменюк І. В. Діяльнісний підхід у формуванні компетентностей учнів. *Науковий вісник НПУ імені М. П. Драгоманова*. 2022. № 1. С. 15-20.
14. Данилюк А. П. Компетентісно орієнтоване навчання: теорія і практика: підручник. Київ : Ліра-К, 2020. 230 с.

15. Довженко В. І. Освітні тренди XXI століття: діяльнісний підхід: навчальний посібник. Харків : Основа, 2021. 190 с.
16. Денисенко М. П., Догмачов В. М., Кабанов В. Г. Кредитування та ризику: навч. посіб. Київ, 2008. 213 с.
17. Євченко Л. С. Діяльнісні технології в навчанні математики: підручник. Київ: Освіта України, 2019. 220 с.
18. Завгородня Н. В. Діяльнісний підхід в освіті: теорія і практика: монографія. Київ : Видавництво «Ліра-К», 2022. 250 с.
19. Завгородня Н. В. Дослідження формування критичного мислення через діяльнісний підхід. *Психологія і педагогіка*. 2019. № 2. С. 14-19.
20. Завгородня Н. В. Інноваційні технології в навчанні: навчальний посібник. Львів : Світ, 2017. 205 с.
21. Зінченко О. А. Використання інноваційних технологій у навчанні молодших школярів: навчальний посібник. Львів : Світ, 2020. 182 с.
22. Зубченко Н. М. Методика викладання у початковій школі: діяльнісний підхід: навчальний посібник. Львів : Світ, 2018. 210 с.
23. Іваненко Т. П. Розвиток креативного мислення через діяльнісний підхід: підручник. Одеса : Астропринт, 2020. 195 с.
24. Коваленко В. М. Дослідження ролі діяльнісного навчання в формуванні особистості учня. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2021. № 4. С. 25-29.
25. Кравченко Г. П. Діяльнісне навчання як метод розвитку критичного мислення у молодших школярів: автореферат дис. канд. пед. наук. Київ, 2018. 20 с.
26. Коваленко О. М. Інтерактивні методи навчання: навчальний посібник. Київ : Генеза, 2021. 180 с.
27. Коршунова С. В. Компетентнісний підхід в освітньому процесі: підручник. Львів : Літопис, 2019. 215 с.

28. Кравчук Г. І. Використання інтерактивних технологій у початковій освіті: навчальний посібник. Харків : Основа, 2022. 180 с.

29. Кучеренко С. В. Використання діяльнісних технологій у початковій освіті: монографія. Львів : Світ, 2018. 175 с.

30. Левченко І. О. Методика викладання предмета "Я досліджую світ" в умовах діяльнісного підходу. *Вісник Національного університету "Острозька академія"*. 2018. № 3. С. 11-15.

31. Лісова О. А. Проєктне навчання в умовах діяльнісного підходу: підручник. Київ : Педагогічна думка, 2020. 200 с.

32. Литовченко Т. С. Інноваційні методи навчання молодших школярів: навчальний посібник. Чернівці: Рута, 2018. 170 с.

33. Левченко І. О. Проектна діяльність як засіб розвитку креативності учнів. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2021. № 4. С. 15-20.

34. Ляшенко Н. В. Дослідження впливу діяльнісного підходу на успішність учнів початкових класів: монографія. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2017. 195 с.

35. Михайлова О. В. Формування дослідницьких компетенцій у молодших школярів. *Науковий вісник*. 2020. № 3. С. 18-22.

36. Михайлова О. В. Технології діяльнісного навчання в початковій школі: навчальний посібник. Київ : Книга, 2017. 210 с.

37. Мельничук І. В. Стратегії інтерактивного навчання у початковій школі: підручник. Київ : Ліра-К, 2021. 205 с.

38. Назаренко Т. І. Дослідження формування ключових компетентностей у молодших школярів: монографія. Київ : Видавництво «Знання», 2023. 195 с.

39. Остапенко І. В. Діяльнісний підхід у навчанні: теорія і практика: навчальний посібник. Львів: Світ, 2019. 220 с.

40. Остапенко О. І. Використання інноваційних технологій у навчанні: монографія. Київ: Освіта України, 2022. 150 с.

41. Остапенко О. І. Інтерактивні методи навчання в початковій школі. *Науковий вісник*. 2020. № 5. С. 30-36. Олійник С. В. Розвиток компетенцій учнів через діяльнісний підхід: навчальний посібник. Львів: Світ, 2023. 240 с.
42. Панасюк А. П. Діяльнісний підхід до навчання: досвід впровадження в освітній процес: монографія. Одеса: Видавництво «Астропринт», 2021. 250 с.
43. Пономаренко Л. О. Формування навчальної мотивації через діяльнісний підхід. *Вісник педагогічних наук*. 2020. № 2. С. 12-17.
44. Підгорна І. В. Інтегроване навчання: діяльнісний підхід: підручник. Київ: Генеза, 2019. 220 с.
45. Романенко Л. В. Формування дослідницьких компетенцій у молодших школярів: підручник. Харків : ХНПУ, 2022. 220 с.
46. Рябчук Т. М. Психологія діяльнісного навчання: навчальний посібник. Харків : ХНПУ, 2019. 200 с.
47. Савченко О. В. Формування дослідницьких умінь у молодших школярів: монографія. Одеса : Одеський національний університет, 2021. 260 с.
48. Савчук Т. В. Технології формування критичного мислення у молодших школярів: навчальний посібник. Харків: Освіта, 2022. 210 с.
49. Семенюк Н. П. Використання проєктної методики в початковій освіті. *Вісник Наукового товариства*. 2020. № 6. С. 18-22.
50. Синельник В. А. Психологічні основи діяльнісного навчання: навчальний посібник. Київ: Видавництво «Знання», 2017. 156 с.
51. Стадник Н. І. Педагогічні інновації в діяльнісному навчанні. *Наукові записки*. 2021. № 3. С. 50-55.
52. Тараненко В. С. Формування ціннісних орієнтацій учнів через діяльнісний підхід: монографія. Київ : Видавництво «Знання», 2023. 230 с.
53. Ткаченко В. М., Сидоренко Л. В. Методика активного навчання в початковій школі: підручник. Київ : Видавництво «Наукова думка», 2022. 320 с.
54. Токарева О. А. Психолого-педагогічні основи діяльнісного навчання: навчальний посібник. Київ : Педагогічна думка, 2019. 280 с.

55. Удовенко Т. І. Дослідження діяльнісного підходу в навчанні. *Педагогічні науки*. 2022. № 4. С. 33-39.
56. Устименко О. О. Дослідження діяльнісного підходу до навчання. *Наукові записки*. 2021. № 3. С. 40-45.
57. Федоренко О. А. Методика активного навчання в початковій школі: підручник. Вінниця : Видавництво «Вінницький політех», 2022. 195 с.
58. Хавронюк О. А. Діяльнісна модель навчання у початковій освіті: автореферат дис. канд. пед. наук. Київ, 2015. 25 с.
59. Хомченко Н. С. Дослідження нових форм діяльнісного навчання у початковій школі: монографія. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2022. 300 с.
60. Царенко О. А. Інтеграція предметів через діяльнісний підхід: підручник. Одеса : Видавництво «Астропринт», 2023. 210 с.
61. Цибульник Л. В. Дослідження особливостей діяльнісного навчання. *Вісник освіти України*. 2021. № 5. С. 14-19.
62. Чередниченко С. І. Методика реалізації діяльнісного підходу в навчанні молодших школярів. *Наукові записки Таврійського національного університету*. 2018. Т. 1. С. 23-30.
63. Шевченко І. В. Діяльнісні технології в навчанні природничих наук: навчальний посібник. Київ : Освіта України, 2020. 220 с.
64. Шевченко І. В. Методика активного навчання у початковій освіті: підручник. Київ : Видавництво «Наукова думка», 2019. 220 с.
65. Шевчук Т. В. Діяльнісна методика навчання: реалії та перспективи. *Педагогічна освіта*. 2020. № 1. С. 5-10.
66. Яковенко Н. О. Дослідження впровадження діяльнісного навчання: монографія. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2023. 240 с.
67. Яремчук Л. О. Впровадження діяльнісного підходу в навчальний процес: методичні рекомендації. Київ : Видавництво «Ліра-К», 2021. 140 с.

68. Ященко В. М. Інноваційні підходи в освіті: досвід впровадження діяльнісного навчання. *Вісник НПУ імені М. П. Драгоманова*. 2021. № 1. С. 20-25.

69. Ярова Л. М. Використання дослідницьких методів у початковій освіті: підручник. Київ: Педагогічна думка, 2021. 195 с.